

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white and set against a dark blue rectangular background. The letters "P", "S", and "S" are orange and set against a white background. The logo is positioned on the left side of a horizontal bar that is split into an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Religions sociologi

Intellektuelt Output 2, Unit II

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	11/11/2018
2	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	01/05/2019

RELIGIONSSOCIOLOGI

1.1. *Hvad er religionssociologi?*

Religionssociologien studerer religion som et produkt af forholdet og samspillet mellem samfund, grupper og enkeltpersoner. Fokus er på religion som det former og er formet af samfund og kultur, og som det udtrykkes af både individer og grupper.

Religionssociologi bruger typisk interviews, feltarbejde eller spørgeskemaer. En religionssociolog er ikke kun interesseret i de religiøse specialisters perspektiv og praksis, men også i de 'almindelige' menneskers ideer og praksisser.

Mere information kan findes på:

- [Religionssociologi](#)

1.2. *Klassiske diskussioner inden for religionssociologien*

Religionssociologien opstod i slutningen af 1800-tallet. En af de tidligste sociologer af religion var Emile Durkheim (1858-1917), som troede på, at samfundet fungerer som et organisk system. De forskellige dele af samfundet har hver deres særlige funktion, og alle funktioner er med til at opretholde organismen som helhed. Også religion bidrager til dette: gennem fælles ritualer dyrker gruppen sig selv, og gennem ritualerne udtrykkes og forstærkes samfundets normer og værdier.

Fra Durkheims perspektiv ville der ikke være nogen religion, hvis der ikke var nogen gruppe eller noget samfund. Religion er en gruppe eller et socialt fænomen skabt af samfundet. På denne måde skabes religion af samfundet, og individet er ikke i stand til at påvirke eller endda vælge det.

En anden af de tidlige sociologer af religion var Max Weber (1864-1920). Han anså det for at være den enkelte, dvs. hver deltager, der skaber religion. Weber forstod individets handlinger som både rationelle og meningsdannende.

Siden Durkheim og Weber har alle religiøse sociologer været nødt til at overveje, om det er den generelle samfundsstruktur eller individets handlinger, som udgør den vigtigste og mest indflydelsesrige faktor i samfundet. Mange har valgt den ene eller den anden, mens andre har forsøgt at kombinere de to modstridende ideer.

Peter Berger (1929-2017) argumenterede for, at folk skaber religion, og at religion dernæst danner individet. Dette skaber en interaktion mellem individet og religionen med gensidig indflydelse på hinanden.

Mere information kan findes her:

- [Peter Bergers model af individet og samfundet](#)

Gennem den sociologiske tilgang bliver religion opfattet som et dynamisk koncept, som ændrer samfundet, samtidig med at det også hele tiden selv bliver ændret.

1.3. Lived Religion

Det kan være nyttigt at skelne mellem officiel religion og uofficiel religion. I officiel religion er der regler om, hvor og hvordan et ritual skal udføres, hvordan en bestemt gud skal tilbedes, og hvad man må tro på. Det har oftest været den religiøse elite, som på et tidspunkt i historien har udarbejdet trosbekendelser, etablerede ritualer og besluttet, hvad der kræves for at udføre ritualerne.

I uofficielle versioner af en religion kan alt, hvad der ikke er nedskrevet og defineret som "rigtig religion", være inkluderet: tro på dæmoner og spøgelses, brugen af amuletter, herunder for eksempel brugen af Bibelen til magisk beskyttelse mv.

Uofficiel religion kaldes ofte "lived religion", "populær religion" eller "folkelig religion". Denne type religion praktiseres lige så meget - eller måske mere - end den officielle (ofte 'elitistiske') version af religioner.

Officiel og uofficiel religion eksisterer hovedsagelig ved siden af hinanden og på samme tid. I studiet af religion er det ofte vigtigt at overveje begge. Det er dog ikke altid let: I typer af religion som gammel polyteisme er det for eksempel umuligt at foretage forskning ved brug af spørgeskemaer, feltarbejde og interviews med "insidere", og selvom der er andre kilder (f.eks. arkæologiske), der kan indikere 'uofficiel' eller 'levet religion', kan de være vanskelige at fortolke.

Mere information kan findes her:

- [Levet religion](#)
 - Source 2
 - Religious communities, individualized religion, and mixed religious traditions
- [Religiøse fællesskaber](#)
 - Source 1
 - Majority- and minority religion
- [Religion i det moderne og postmoderne samfund](#)
 - Source 2
- [Religion i det moderne og postmoderne samfund - sekularisering](#)
 - Source 1
 - The diminished importance of religion in modern society: secularization

Ved at åbne [dette link](#) vises en side, hvor de teoretiske formuleringer her illustreret (religiøse samfund, individualiseret og levet religion, religion i det moderne og postmoderne samfund) ledsages af egentlige eksempler fra de forskellige religiøse traditioner med links til de tilsvarende afsnit af de forskellige digitale moduler. Klik på 'Sociology of Religion' og vælg en kategori. Tryk på 'For Teachers' eller 'Reflective questions' for flere didaktiske kommentarer, spørgsmål og opgaver for eleverne.